

PERTTI
VALTONEN

Laulava
teollisuusneuvos

Laulava teollisuusneuvos

© 2024 Pertti Valtonen

Taitto ja kansi: Books on Demand

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-80-8109-8

Pertti Valtonen

Laulava teollisuusneuvos

*O*mistettu lastenlapsilleni Myrskylle, Siljalle ja
Toukolle, joille minulla ei ollut riittävästi aikaa, ja
lapsilleni Helkalle, Sampolle ja Miljalle, joille minulla
ei myöskään ollut aikaa heidän lapsuudessaan, sekä
lasteni äidille Eijalle ja nykyiselle vaimolleni Elenalle,
jotka ovat tehneet elämästäni seikkailun.

Epigrafi

Elämäkerrat ovat harvoin viihteellisiä, paitsi jos ne sisältävät jotain ihailtavaa tai esimerkillistä.

Jos painettaisiin vain sellaista, mikä ei varmasti loukkaisi ketään, painettavaa kertyisi hyvin vähän.

Jos kirjoittaisitte skandaaleista, tilausten määrä kaksinkertaistuisi.

Ensin on herätettävä huomio viihdyttämällä lukijoita. Kun saa ihmiset nauramaan, heidät on helppo saada puolelleen.

Benjamin Franklin (1706–1790)

Sisällys

Epigrafi	5
Esipuhe	9
Puheen kirjoitus Kekkoselle.....	10
Rolls Royce ja presidentin filosofointi wankelmoottorista	12
Enemmän yhteistyötä ja vähemmän swobodaa	13
Antiikin aaria Kiinan kommunistisen puolueen pyhätössä.....	16
Ei roskakoriin heittämisen arvoinen puhe.....	18
O sole mio kiinalaisorkesterin säestyksellä	19
Simpukan sulkijalihakset	20
Karaokea Tokiossa ja Lapissa	22
Serenadi Carita Mattilalle	23
Ministeriön tervehdys laulamalla	24
Markkinatalouskoulutusta Venäjälle Gorbatshovin pyynnöstä	25
Molotovin datšalla.....	29
Kylmäävää kyytiä Novosibirskissa	31
Panssarit Viron rajalla.....	33
Ministerien nimet sekoittuivat.....	34
Laillistettua teollisuusvakoilua alppimaissa	35
Pommeja ja juhla juomia Wienissä	38
Kolhuja eteen, taakse ja sivulle.....	41
Iso valkoinen	43
Ostaa halvalla ja myy kalliilla.....	44
Suutari pysyköön lestissään.....	46
My name is... ..	52
Kylmä on kivaa	54
Johdoissa juoksevat valootomit	56
Torakoita Unkarista.....	58
Yritysvaltuuskunnassa etelään	60
Copacabana ja suurlähettilään shortsit.....	61
James Bondin matkassa Sowetossa.....	63
Ruotsinlaivatilaus Jugoslaviasta ja suurlähettilään keppitanssi	64
Opiskelijaradikalismista kansankapitalismiin	66
Palkankorotus kultapossukerholaisille.....	71
What can go wrong.....	73

Toimiston lopettamisesta superryhmään.....	76
Rahojen piilottaminen poliitikoilta.....	77
Eläkeyhtiöiden 0,01 prosenttia on vähän.....	79
Pikkukoskelta Buenos Airesiin.....	82
Moral hazard valtion sijoitusyhtiössä	86
Miljoona euroa voittoa päivässä.....	89
Taistelu tuulimyllyjä vastaan.....	91
Kovenantteja ja reittausta	93
Sikareja, salsaa ja madeiraa.....	95
Irtisanotuista versoo yrittäjiä.....	101
Ei julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuudelle.....	103
Vain kuolleen ruumiini yli.....	106
Euroopan unioni on rauhan projekti	109
Ei amerikkalaiselle rahastoyhteistyölle.....	112
Talkooviikot tupella.....	116
Itsenäisyyspäivän juhlintaa.....	120
Ruskaa, Lapin kultaa ja selkävaivoja	123
Se lentää sittenkin	126
Less is best.....	127
Management by perkeleestä verkostoitumiseen.....	129
Navigare necesse est.....	133
Veneellä Kreikkaan läpi Ranskan kanavien	135
Ankkuri irti	138
Aigeian merta ristiin rastiin	141
Sen seitsemää kieltä	152
Kolmen muuttujan epäyhtälö.....	155
Summa summarum.....	160
Puutarhanhoito on... ..	162
Kokkikouluja ja tuhatvuotisia munia.....	164
Polsusta telkkariin	168
Muistoja lapsuudesta	172
Vuosikierto muistikuvina.....	176
Post scriptum	181
Curriculum vitae	185
Kuvaluettelo	186

Esipuhe

Kaikki alkoi siitä, kun ryhdyin kirjoittamaan Facebookiin muistamiani tapahtumia työelämästä. Aluksi lapsiani varten, koska he eivät tienneet, mitä olin tehnyt työkseni. Myöskään kaverini eivät tienneet, mitä olin tehnyt. Koska tarinani näyttivät kiinnostavan kavereitani, ajattelin, että ne saattaisivat kiinnostaa laajempaakin yleisöä.

Kirjoitin muistinvaraisesti, koska minulla ei ollut muistiinpanoja eikä mitään materiaalia työelämästäni.

Facebookissa saamani kommentit olivat kannustavia, ja niissä oli myös asiayhteyteen liittyviä lisätietoja, joita olen siteerannut soveltuvin osin kirjaani. Tuloksena oli mielestäni tarinoita eteenpäin vievä vuoropuhelu. Kiitokset kaikille kommenttien esittäjille.

Alun perin tarkoitukseni oli kertoa vain työstäni. Tein kerran keilumielessä postauksen työmatkalla esittämästäni laulusta. Koska se sai runsaasti peukutuksia, lisäsin laulunaiheisia tapahtumia. Sitten kirjoitin harrastuksistani ja taas tuli runsaasti peukutuksia, joten lisäsin niidenkin määrää.

Kirjani on mikrohistoriaa minun näkökulmastani. Tarinat etenevät vain osittain kronologisessa järjestyksessä. En mainitse vuosilukuja, joita inhosinkin kouluhistoriassa.

En mainitse aina henkilöiden nimiä, paitsi niissä tapauksissa, jolloin koen sen tarpeelliseksi. Henkilöiden asema on mielestäni usein tärkeämpi kuin nimet, jotka eivät ulkopuoliselle kerro mitään. Sitä paitsi en muista enää läheskään kaikkien nimiä.

Olen iloinen, jos kirjani rohkaisee itse kutakin muistelmien kirjoittamiseen, ennen kuin on liian myöhäistä. Vaikka vain omien lasten ja läheisten tähden ja iloksi. Jokainen pystyy siihen. Kaikki me olemme oman elämämme sankareita, jos niin haluamme.

Pertti Valtonen

Helsingissä, 2024

Puheen kirjoitus Kekkoselle

Ensimmäisessä työpaikassani Suomen Akatemiassa teknillistieteellisen toimikunnan virkaatekevän tutkimusassistentin ominaisuudessa kirjoitin toimistopäällikkö Esko-Olavi Seppälän pyynnöstä presidentin tervehdyspuheen IIASAn¹ juhlapöytäkokoukseen. Analysoin siinä lennokkaasti tutkimuslaitoksen merkitystä kylmän sodan aikaisen idän ja lännen välisen jännityksen lieventäjänä sekä ratkaisuehdotusten tuojana tutkimuksen keinoin aikamme polttaviin ongelmiin. Pomo korjasi kirjoitusvirheet.

Itse puheesta kysyi matkalla kokoukseen Suomen IIASA-toimikunnan jäsen, Nesteen toimitusjohtaja Jaakko Ihamuotila, oliko se tarkistettu ulkoasiainministeriössä. Koska en tiennyt, vastasin: ”Luultavasti.”

Perillä Wienin lähellä sijaitsevassa Laxenburgin linnassa puheenjohtaja ilmoitti asianomaisten maiden suurlähettiläiden esittämien Brezhnevin ja Fordin tervehdyspuheiden jälkeen: ”Next Finland.” Tervehdyksen esittäjäksi puheenjohtaja kuulutti ministerin arvonimen omaavan IIASA-toimikunnan jäsenen, Alkon pääjohtajan Pekka Kuusen. Virhe saatiin nopeasti korjattua, ja tasavallan presidentin tervehdyksen luki Suomen Wienin suurlähettiläs Seppo Pietinen, joka oli arvoasteikossa ministerin arvonimen omaavaa toimikunnan jäsentä korkeammalla. ”Olipa erikoinen puhe”, totesi suurlähettiläs kokouksen jälkeisillä kokkareilla.

Kokouksen jälkeen pääjohtaja Kuusi tarjosi IIASA-toimikunnalle lounaan Alkon edustustiloissa, joiden ikkunaseinästä näkyi komeasti Mannerheimin ratsastajapatsas. Punaviini oli lähes mustanpuhuvaa ja

1 International Institute for Applied System Analysis on Laxenburgissa, Itävallassa sijaitseva kansainvälinen tutkimuslaitos, joka edistää tieteen ja tieteentekijöiden avulla valtioiden välistä vuoropuhelua tuottamalla tutkimustietoa kansainvälisen ja kansallisen sekä liike-elämän päätöksenteon tueksi globaalien ongelmien ratkaisemiseksi.

Pertti Valtonen on laulava teollisuusneuvos. Hän muistelee värikästä elämäänsä ja urakäänteitään valtion byrokratian ja teollisuusdiplomatian pyörteissä. Muistelmissa vilisee kaikkien tuntemien presidenttien, ministereiden ja yritysjohtajien nimiä. Kaikkia henkilöitä on käsitelty riittävän hienotunteisesti. Tosikkomaisen jäykkää virallisia tilaisuuksia teollisuusneuvos kevensi usein laulamalla. Hauskat ja paikoin tragikoomiset tilanteet seuraavat toisiaan niin työmatkoilla kuin vapaa-ajallakin.

Tekstissä vuorottelevat työura ja yksityiselämä henkilösuhteineen, mikä pitää lukijan mielenkiintoa yllä. Käsikirjoituksen teksti on korrektia asiasuomea mutta tietenkin erikoisalansa mukaisesti väritetty. Aloitus on jylhä: ”Kaikki alkoi siitä...” Huumoria riittää sopivasti tekstin rytytykseen.

Kahden vuoden työkomennus teollisuusdiplomaattina Wienissä antaa tapahtumille oman lisämausteensa. Vapaa-ajan hurjimmat seikkailut koetaan Kreikan saaristossa. Sinne oli purjehdittu Manta- vene pakoon Suomen kylmiä kesiä. Hengähdystaukoja vauhdikkaalle Valtoselle suovat puutarhanhoito sekä metsien ja Lapin soiden antimien intohimoinen kerääminen.

BoD

